

POSTANOWIENIE

Dnia 22 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa E. W.

przeciwko W. K. i K. K.

o stwierdzenie nieważności,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 stycznia 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 24 maja 2013 r., sygn. akt VI ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) adwokatowi B.K kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych powiększoną o należny podatek VAT tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu powódce w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, a skarga kasacyjna (podobnie jak uprzednio - kasacja) nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego.

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu – w interesie publicznym – ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powódka E.W. wniosek o przyjęcie skarg kasacyjnych do rozpoznania oparła na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Zdaniem wnoszącej skargę kasacyjną w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne wymagające rozstrzygnięcia na gruncie art. 58 § 2 k.c., czy naruszenie zasad współżycia

społecznego prze jedną ze stron stosunku zobowiązaniowego wobec osób trzecich wyłącza możliwość powoływania się przez tę stronę na sprzeczne z zasadami współżycia społecznego działanie kontrahenta, a tym samym uniemożliwia domaganie się stwierdzenia nieważności umowy zawartej przez tę stronę a mianowicie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecnictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien nie tylko to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, ale ponadto wykazać, że jest to zagadnienie nowe, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, niepubl; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl; z dnia 28 czerwca 2008 r., III CSK 99/08, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl).

Tych wymagań nie spełnia przedmiotowy wniosek o przyjęcie z tej przyczyny skargi kasacyjnej do rozpoznania. Zważyć trzeba, że Sąd drugiej instancji w opisanych w zagadnieniu okolicznościach nie wykluczył możliwości stwierdzenia nieważności umowy ze względu na sprzeczność z zasadami współżycia społecznego, a oddalenie powództwa w tym zakresie wiązało się ze stwierdzeniem braku podstaw do zarzucania pozwanym nieuczciwości, nielojalności i działania w zamiarze pokrzywdzenia powodów.

Z tych względów uznając, że nie zostały spełnione przesłanki przejęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. postanowił jak wyżej. O kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu powódce Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 15 w zw. z § 13

ust.4 pkt 2, §6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie ...(jednolity tekst Dz. U. z 2013 r., poz. 461).